



shutterstock.com - 2536081603

# DEN SKRØBELIGE PATIENT

# DEN SKRØBELIGE PATIENT

- Dagkirurgiske patienter bliver angiveligt dårligere og dårligere (der findes ingen data for, at det er rigtigt)
- I dag scores des fleste ptt kun ud fra ASA score, som er en anæstesiologisk score. Fx er førlighed og demens ikke en del af ASA scoren.



# DEN SKRØBELIGE PATIENT

- **Fysisk**
- Klager over træthed
- Bevæger sig langsomt
- Rejser sig langsomt eller besværet fra stolen
- Går usikkert
- Bruger ganghjælpemiddel
- Oplever vægttab



shutterstock.com - 2441228573

# DEN SKRØBELIGE PATIENT

- **Kognitivt/psykisk/socialt**
- Synes selv, det går dårligere end vanligt
- Glemmer tider
- Husker ikke, hvad I talte om sidst
- Ved ikke, hvad en bestilt konsultation skal handle om
- Kredser om samme emne ved hver konsultation
- Møder op med børn/pårørende – de fører ordet
- Møder op på forkert dag
- Har rod i medicinen
- Har dårligere digitale færdigheder end tidligere

# DEN SKRØBELIGE PATIENT

- **Ændret personlighed**
- Pårørende oplyser, at patienten ikke kan komme i klinikken, men har behov for sygebesøg, selvom patienten plejer at komme selv
- **Administrativt (særligt for dem, man ikke ser så tit)**
- Hjemmeplejen alarmerer – mange korrespondancer
- Har mange epikriser (særligt opmærksomhed på delir, fald og uspecifikke diagnoser)
- Plejer at komme jævnligt i praksis, men nu er der gået flere år
- Får meget medicin (polyfarmaci)
- Kommer ikke længere til kontrol af kronisk sygdom
- Har mistet sin ægtefælle

# DEN SÅRBA

Fig 1. Clinical Frailty Scale



# DEN SÅRBARE PATIENT

## 1. Clinical Frailty Scale (CFS)

CFS er en visuel 9-trins skala (fra 1-9), der ofte bruges i geriatri og akutmodtagelser til hurtigt at vurdere en patient:

- **1 - Meget rask:** Robuste, aktive og motiverede.
- **2 - Rask:** Ingen aktive sygdomssymptomer, mindre aktive end 1.
- **3 - Velplejet:** Medicinske problemer er velkontrollerede.
- **4 - Sårbar:** Ikke afhængig af hjælp, men symptomer begrænser aktiviteter.
- **5 - Let skrøbelig:** Behov for hjælp til IADL (transport, finanser, tungt husarbejde).
- **6 - Moderat skrøbelig:** Behov for hjælp til al udendørs aktivitet og husholdning.
- **7 - Svært skrøbelig:** Fuldstændig afhængig af personlig pleje.
- **8 - Meget svært skrøbelig:** Helt afhængig, nærmer sig livets afslutning.
- **9 - Terminalt syg:** Kort forventet restlevetid.

# DEN SÅRBARE PATIENT

## 2. FRAIL Scale

Dette er et spørgeskema med 5 komponenter (0-5 point), hvor højere point indikerer mere skrøbelighed:

- **0 point:** Robust
- **1-2 point:** Præ-skrøbelig (pre-frail)
- **3-5 point:** Skrøbelig (frail).

## 3. Fried's Phenotype (Fysisk skrøbelighed)

Definerer skrøbelighed ud fra 5 kriterier: vægttab, udmattelse, lavt fysisk aktivitetsniveau, langsom ganghastighed og svaghed (grebstyrke):

- **0 point:** Ikke skrøbelig
- **1-2 point:** Præ-skrøbelig
- **3-5 point:** Skrøbelig.

• **Sammenhæng:** Skrøbelighed anses som en uspecifik sårbarhedstilstand, der udvikles over tid.

## Anvendelse i sundhedsvæsenet

- **Hurtig vurdering:** CFS kan ofte udføres på under et minut
- af trænet personale.
- **Behandlingsplanlægning:** Svær skrøbelighed (CFS 7-9) kan føre til
- overvejelser om støttende pleje frem for kurativ behandling.
- **Sammenhæng:** Skrøbelighed anses som en uspecifik sårbarhedstilstand,
- der udvikles over tid.